
[p1]

Achtbare Heer & eerw. vriend,

Dank u voor uwen goeden brief.

Van M en had ik niets vernomen van Mr Cantillon, uwen vriend, wel iets, en haaste mij mijne gelukwenschingen te voegen bij die van 't Bisdom. 't Gene gij gedaan hebt te Hasselt¹ heb ik gedaan te Thielt, en daarbij, tot mijn groot spijt, vernomen dat ik gehouden wierd voor den opstoker van al de ruitebrekerije² door geheel het land! Dat heb ik van mijne nekke geschud, en insgelijks gelukwenschinge en goedkeuringe ontvangen van den Bisschop van Brugge. Ik had geschreven naar Cuppens en hem gewaarschuwdt tegen 't gene men te Hasselt te wege was; ik had

.....

1 Vermoedelijk verwijst dit naar het optreden van Daniëls op 4 mei 1886 tijdens de gouddag die in Hasselt werd georganiseerd door het Limburgsche Gouwgilde van de Leuvense studenten.

In het verslag daarover in: *De Onafhankelijke der Provincie Limburg*: 37 (9 mei 1886) 37, p.1-2: "M. Leen, van Hasselt, treedt in bijzonderheden over den toestand van het vlaamsch onderwijs te Hasselt. Hij gaat school per school af, herinnert zekere historie van Tegenwoordig in het Atheneum voorgevallen en valt hevig uit tegen den Bestuurder van het St-Jozefscollege wiens gedrag hij tegenover zekere verklaringen van Mgr. Rutten wil stellen.

M. Daniëls protesteert tegen de gezegden van M. Leen in zooverre de spreker zich als rechter van den heer Bestierder van 't St-Jozefscollege aanstelt en eene vergelijking maakt tusschen de gezegden van den Groot-Vicaris te Luik en de handelswijze van den Bestierder. M. Daniëls ontkent aan M. Leen alle gezag en zending daartoe."

In het nummer van 28 april steunde Daniëls de oproep van het Limburgsche Gouwgilde, maar hij riep tegelijk op tot voorzichtigheid. Hij hield de studenten voor dat jonge mensen moeten gehoorzamen en waarschuwde dat "al wat geus is, vals is". Zie R.F. Lissens, *Gezelle-briefwisseling 1: verzameling archief en museum voor het Vlaamse cultuurleven Antwerpen*. Antwerpen: De Nederlandsche Boekhandel, 1970, p.45.

2 Verwijzing naar een incident tussen Guido Gezelle en de flamingante studentengroeperingen, vertegenwoordigd door het scholierenblad *De Vlaamsche Vlagge*, rond 1885 en 1886. Hoewel Gezelle de 'zoogezeid vlaamsche beweging' expliciet afkeurde en zich verzette tegen de agressieve taal van de studenten, hielden dezelfde studenten hem geregeld voor als hun 'heer en meester', waardoor Gezelle ervan verdacht werd een sympathisant te zijn. Op het huldebetoon van Leonardus De Bo op 30 september 1885 gaf Gezelle een redevoering waarin hij zware kritiek uitte op de studenten en *De Vlagge*, onder andere door hen te beschrijven als 'ruitenbrekers'.

hem verzocht in 't Daghet niets te drukken aangaande de Vlagge enz. Ik hope dat wij in die zake overeenkomen: al die schreeuwende studenten zijn zulke die, eens uit hun studien, hoegenaamd niets en zullen doen past er maar op! Hunne zake is dwersdrijverij, teenemaal³ onvlaamsche wijze van

..... [p2].....

de overheid alle toegevendheid onmogelijk te maken; ze schreeuwen en ze schrijven b.v. tegen het verdacht en bespied zijn van zekere leerlingen, en zij bespieden, door hunne leerlingen de Professors, ze weten, van jonge studentjes overgebriefd, de minste bewegingen van de Professors en dat drukken ze dan in de Vlagge of elders, heimelijk al doende dat ze kunnen om de Vlagge te doen aanzien als mijn werk! Is er iets onvlaamsch, dat is 't! Dat Mgr. Rutten de waarheid daarvan wiste hij zou hem wel wachten van 't Daghet tegen te werken, maar ze zullen hem in 't hoofd gezet hebben dat de beginder van 't Daghet ook de stichter etc. van de Vlagge was en van al 't kwaad dat erin zit.⁴ Inde irae?⁵

Ik en heb zelfs nooit willen deelmaken van S. Lutgarde gilde, verre van de Vlagge goed te keuren; ik heb geweigerd mijn name te laten drukken als meeschrijver in 't Belfort, om geen verantwoordelijkheid, die mij niet toe en komt, in de oogen van sommige te moeten dragen. Daar zijn zeer erge vijanden aan 't werk, om al de kwade vruchten die afwaaien uit onzen boom tegen dien

..... [p3].....

te doen gelden, en 't is louter domheid van sommige studenten en studentendrijvers en opmakers van juist daaraan meest prijs te hechten waarmeê dat onze ware diepe vaste vijanden onze zake (voor nen tijd) meest kwaad kunnen doen. De studenten behoorden te leeren, te zoeken, te vergâren en hunne jonge krachten hunne voorganders ten dienste te stellen.

.....

3 Helemaal.

4 Bisschop Martinus-Hubertus Rutten probeerde de stichters van 't *Daghet* meerdere malen te doen afzien van hun ideeën over taal, en al zeker van het stichten van een eigen blad. Rutten probeerde immers het onderwijs te vernederlandsen, en was van mening dat de opvattingen van Cuppens en Daniëls in verband met de volkstaal voor verwarring zouden zorgen onder scholieren. Een aanvaring tussen de bisschop en 't *Daghet* wordt beschreven in de brief van [August Cuppens aan Guido Gezelle van 14/04/1886 t.p.g. - 14/05/1886 t.a.g.](#)

5 Vertaling (Latijn): vandaar de woede.

Uwe Lutgarde Gilde is mij als lid daarvan hoogst welkom; voorzitter en wil noch en zal ik niet zijn onder geen voorweerden hoegenaamd; al 't ander is mij wel en goed. Een groot geluk ware 't mij deel te maken van een genootschap waarin Mgr Bogaerts is.

Doet dat ge wilt met molhoop,⁶ maar hoe jammer dat in al dat ik ooit bijgedragen hebbe in 't Daghet zulke afgrijzelijke kemels gedrukt worden! B.v. scipmisse, of zoo iets, loco scimmeese, scipmeese, (meese = mensura).⁷

Jammer dat een brief zoo weinig zeggen kan en dat Vogelsang⁸ zoo verre van hier af is; wij dienden nen keer

..... [p4].....

malkaar os ad os⁹ te spreken. Verzoeke u al 't gene ik hier geschreven hebbe te aanzien als vertrouwelijk, als inter confratres in sacerdotio¹⁰ gezeid; 't is zeker dat er erge vijanden zijn van de vlaamsche zake, zelfs in heure beste strekkinge, maar 't en zijn de overheden niet, 't zijn integendeel sommige nederheden, die, op nen franschen stoel zittende, en geen anderen hebbende, verlegen zijn, als 't [*vlaamsch*] boven komt, dat ze gaan eindelijk moeten op den blooten grond zitten. En laat onze brave heilige Limburgers toch niet meegesleept worden! Gij zijt de man om ze bijeen en rechte te houden.

Blijve [*ulieden*] zeer toegenegen

Guido Gezelle

.....

6 'Molhoop' is verwerkt in: Moerophoop. In: 't Daghet in den Oosten: 1 (1886) 16-17, p.122.

7 'Scipmisse' is verwerkt in: Uit Boeken, Brieven en Bladeren. In: 't Daghet in den Oosten: 1 (1886) 11-12, p.85.

8 Het kasteel waar Daniëls als slotkapellaan diende, gelegen te Heusden-Zolder.

9 Vertaling (Latijn): in persoon.

10 Vertaling (Latijn): tussen priesters.

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	[Daniëls, Polydoor]
Verzendingsdatum	xx/[05 ?/1886]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Datum, plaats en adressaat gereconstrueerd op basis van publicatie; originele brief is aanwezig in de Collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis (AMVC) nr. G 3633/B (inschrijvingsnummer: 10398/A); Abeelding: Collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis.
Annotatie	Datum, plaats en adressaat gereconstrueerd op basis van publicatie; originele brief is aanwezig in de Collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis (AMVC) nr. G 3633/B (inschrijvingsnummer: 10398/A); Abeelding: Collectie Stad Antwerpen, Letterenhuis.
Gepubliceerd in	Gezelle-briefwisseling 1 : verzameling archief en museum voor het Vlaamse cultuurleven Antwerpen / door R.F. Lissens. - Antwerpen : De Nederlandsche Boekhandel, 1970, p.43-46

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	209 mm x 135 mm papiersoort: 4 zijden beschreven
Staat	volledig

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	12832, 17 (16)
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.25334

Inhoud

Incipit	Dank u voor uwen goeden brief.
Samenvatting	Ruitenbrekerij van Gezelle in Tielt; Daniëls heeft hetzelfde gedaan in in Hasselt en Gezelle wenst hem geluk zoals de bisschop ook deed. Vermoedelijk gaat het over het optreden van Daniëls tijdens de gowwdag op 04/05/1886 in Hasselt georganiseerd door het "Limburgsche Gouwgilde" van de Leuvense studenten. Gezelle heeft August Cuppens gewaarschuwd om niets in "'t Daghet in den Oostenen" en "De Vlaamsche Vlagge" te schrijven. Gezelle keert zich tegen al de schreeuwende studenten die ijveren voor de Vlaamse zaak. Zij willen de "De Vlaamsche Vlagge" doen doorgaan als werk van Gezelle, maar Gezelle wil dat niet. Gezelle is zelfs geen lid willen worden van de Gilde van Sinte Luitgaarde en evenmin van de redactie van "Het Belfort". Hij wil wel lid worden van de (Limburgse) Lutgardisgilde maar hij wil geen voorzitter zijn. Hij klaagt erover dat zijn bijdragen aan "'t Daghet" door zetfouten ontsierd zijn. Hij verzoekt Daniëls om zijn brief als vertrouwelijk te beschouwen en komt nogmaals terug op erge vijanden van de Vlaamse zaak, die niet bij de overheid maar bij lager geplaatsten te vinden zijn. vermelding van August Cuppens, Emile Cantillon, Martinus Hubertus Rutten en Konstantijn Jozef Bogaerts
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[05 ?/1886], Kortrijk, Guido Gezelle aan [Polydoor Daniëls]
Editeur	Michael Gijbels
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
